

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Your ref:

Our ref: BM/DW

Date: 7th March 2018

Tîm Amddiffyn Iechyd

Iechyd Cyhoeddus Cymru, Tŷ Matrics, Northern Boulevard, Parc Menter Abertawe, Abertawe SA6 8DP

Health Protection Team

Public Health Wales, Matrix House, Northern Boulevard, Swansea Enterprise Park, Swansea SA6 8DP

Ffôn/Tel: 0300 00 300 32

Ebost/Email: aware@wales.nhs.uk

Gwefan/Web: www.iechydcyhoedduscymru.org
www.publichealthwales.org

At:

Meithrinfeidd cyn-ysgol

Ysgolion cynradd ac uwchradd

Adrannau addysg awdurdodau lleol (Iechyd a Diogelwch)

Annwyl gydweithwyr,

Ynghylch: Cynnydd yn hysbysiadau'r dwymyn goch 2018

Rydym yn ysgrifennu atoch i roi gwybod i chi am gynnydd diweddar yn yr hysbysiadau am y dwymyn goch i Iechyd Cyhoeddus Cymru. Cafwyd 476 o achosion yn ystod 8 wythnos gyntaf 2018 o gymharu â 295 yn ystod yr un cyfnod yn 2017.

Rydym yn ysgrifennu at ysgolion a meithrinfeidd gan mai plant dan 10 oed sy'n cael eu heffeithio fwyaf gan yr haint yma, ac mae achosion ohono'n gallu digwydd mewn ysgolion a meithrinfeidd. Hefyd mae plant hŷn yn gallu cael dolur sy'n cael ei achosi gan yr un haint, ond efallai nad oes ganddynt frech y dwymyn goch.

Arwyddion a symptomau'r dwymyn goch

Mae'r dwymyn goch, sydd hefyd yn cael ei galw'n scarlatina weithiau, yn afiechyd heintus sy'n cael ei achosi gan bacteria.

Mae'n hynod heintus a gellir ei ddal drwy gyswllt uniongyrchol â pherson sydd wedi'i heintio neu yn yr aer drwy ddafnau wrth i bobl beswch neu disian.

Symptom mwyaf nodweddiadol y dwymyn goch yw brech fân, pinc i goch, ar hyd y corff ac mae'n teimlo fel papur tywod o'i chyffwrdd. Ymhlith y symptomau eraill mae tymheredd uchel, wyneb coch a thafod coch wedi chwyddo.

Mae'r driniaeth yn syml ac fel rheol mae'n cynnwys cwrs o wrthfotigau penisilin.

Er mai salwch cymharol ddiniwed yw'r dwymyn goch fel rheol, mae rhai pobl yn gallu datblygu cymhlethdodau felly cofiwch edrych ar y camau gweithredu canlynol sy'n cael eu hargymhell.

Y camau gweithredu a argymhellir

- Dylai staff fod yn ymwybodol o'r posibilrwydd o'r haint hwn mewn plant sy'n sâl gyda thymheredd uchel, dolur gwddw neu frech
- Dylid cynghori rhieni plant sâl i ofyn am gyngor meddygol i gael diagnosis a thriniaeth
- Os ydych chi'n amau bod achos o'r dwymyn goch yn eich ysgol neu eich meithrinfa, cysylltwch â'r Tîm Amddiffyn Iechyd ar 0300 00 300 32 am gyngor
- Gall haint y dwymyn goch sy'n digwydd yr un pryd â **brech yr ieir neu'r ffliw** fod yn fwy difrifol felly cofiwch gysylltu â'r Tîm Amddiffyn Iechyd fel uchod am gyngor os oes cofnod o'r heintiau hyn hefyd
- Dylid cynghori **eithrio** o feithrinfa / ysgol / gwaith am **24 awr** ar ôl dechrau cael y driniaeth wrthfotig
- Gall hylendid dwylo da ac osgoi lledu dafnau anadlol (fel y ffliw – "ei ddal, ei daflu, ei ddifa") helpu i atal lledaeniad yr haint

Yn gywir,

Dr Brendan W Mason

Ymgynghorydd mewn Rheoli Afiechydon Heintus

Deunydd Cyfeirio:

Gwybodaeth gwefan Galw Iechyd Cymru am y dwymyn goch

<https://www.nhsdirect.wales.nhs.uk/encyclopaedia/s/article/scarletfever>

Gwybodaeth Iechyd Cyhoeddus Cymru am y dwymyn goch

<http://howis.wales.nhs.uk/sitesplus/888/page/63112>

Atal a rheoli heintiau mewn lleoliadau gofal plant ac ysgolion

<http://www.wales.nhs.uk/sitesplus/888/page/75726>

Canllawiau Public Health England ar achosion o'r dwymyn goch mewn ysgolion a meithrinfeydd

<https://www.gov.uk/government/publications/scarlet-fever-managing-outbreaks-in-schools-and-nurseries>